

ЩО ТАКЕ ЦИФРОВЕ МИСТЕЦТВО?

Шерстюк А.А.

Науковий керівник – Сімонова А.В., канд. мистецтв.

Довгий час Digital Art не визнавався мистецтвом. Але у XXI столітті ситуація змінилась і по всіх країнах пройшла хвиля відкриття музеїв і галерей цифрового мистецтва.

Слово Digital перекладається як цифровий. Будь-яка дія, яку виконує комп'ютер або інший гаджет – це результат певних операцій, записаних двійковим кодом. Технічна сторона важлива в цьому процесі, вона визначає рівень можливостей, але основним критерієм залишається наявність художнього завдання і того, як воно вирішене. На базі цифрових технологій створюються різні види Digital Art.

Найпершим з усіх існуючих видів цифрового мистецтва стало, так зване, алгоритмічне мистецтво або Mathematical Art. Це зображення або звуки, які генеруються самим комп'ютером на основі написаного алгоритму. Особливістю є його повна непередбачуваність. Алгоритмічне мистецтво є частиною Science Art, але союз науки і Digital Art цим не вичерпується. Сюди входить, наприклад, Data Art (візуалізація великих даних), створення тривимірних моделей біологічних об'єктів, фізичних явищ і процесів.

Наступним за часом стало Pixel Art. Назва походить від того, що зображення редагували на рівні пікселя. Вирішальним тут було розширення екрану, яке було настільки маленьким, що кожен піксель було видно, чому при збільшенні картинка ставала схожою на мозаїку. Обмежені можливості змушували художників знаходити цікаві рішення, робити узагальнення, виявляти найхарактерніше. До сих пір саме Pixel Art вважається в цифровому мистецтві справжнім мистецтвом, і, незважаючи на безмежні можливості сьогоденних комп'ютерів художники продовжують працювати в цьому напрямку.

На нові технології відгукнулася і фотографія (Digital Photography). Деякі операції, наприклад, віднімання шумів, які раніше були нездійсненні, тепер стали доступними. Перехід на цифрові фотоапарати дав можливість робити необмежену кількість кадрів і відбирати тільки найкращі. Більш широкими стали можливості налаштування. Поєднання фотографії з можливостями графічних редакторів дозволило художникам створювати високохудожні зображення, справжні твори мистецтва.

Великий сегмент того, що прийнято називати Digital Art і що найширше представлено в виставковому просторі, займає інтерактивне і імерсивне мистецтво (Immersive Art) з більш повним залученням гля-

дача в атмосферу. Певні алгоритми запускаються в результаті дій глядача, наприклад тривимірне малювання.

Сюди ж відносяться і роботи з доповненої реальності (Augmented Reality ART) і створення віртуальної реальності (Virtual Reality)

Ще одне великий напрям – це цифрова ілюстрація (Digital Illustration). Тут комп'ютер перестає активно брати участь в створенні зображення, а стає інструментом, за допомогою якого художник малює стилусом на планшеті або екрані, як малював би на аркуші паперу. Цифрова ілюстрація, найчастіше, представлена векторною графікою, що полегшує поліграфічне втілення зображення. Однак є ряд художників, які створюють ілюстрації і в растрі.

Найбільш консервативна частина цифрового мистецтва – цифровий живопис, або Digital Painting. Найкращі представники цього напрямку не використовують нічого, крім невеликого набору пензлів і палітри, працюючи на планшеті або екрані за всіма канонами традиційного живопису.

Окремо можна говорити про 3D Art, тобто про зображення, де за допомогою графічних редакторів створюється тривимірний віртуальний простір, в який вбудовуються об'ємні форми. Так працюють цифрові скульптори і цифрові архітектори.

Кульмінацією можливостей Digital Art, які були абсолютно недоступними до появи цифрових технологій, включаючи інтернет-технології, стали відео ігри (Video Games Art). Відео ігри – це твір мистецтва, що поєднує чудові візуальні художні знахідки, відмінну літературну основу, прекрасну музику і захоплюючий екшен. Відео ігри виступають інструментом пізнання як існуючого світу, так і світу уявного. Вони формують своє віртуальне середовище і через нього роблять значний вплив на світ реальний. Це завдання полягає в подоланні страху смерті і забезпеченні безсмертя. Саме цим в кінцевому підсумку займається будь-яке мистецтво. Відео ігри дають нам, нехай ефемерну, але цілком відчутну можливість пізнати жах смерті і радість воскресіння.

Отже, цифрове мистецтво сприяло розвитку як уже існуючих видів мистецтва (ілюстрації, живопису, фотографії), так і появі нових (алгоритмічне, інтерактивне, імерсійне, 3D, відео ігри).

Література:

1. Рабчук Н. What is Digital art? [Електронний ресурс]. URL : <https://museumofdigital.art/chtotakoe-digital-art/> (дата звернення 25.02.2021).